

DRUŠTVENI CENTRI U MZ

Model samoodrživosti

1. OPŠTE INFORMACIJE

Mjesna zajednica:	MZ BREZA
Društveni centar:	Ul. Alije Izetbegovića bb
Lokalna uprava:	OPĆINA BREZA
Ime i funkcije predstavnika MZ i JLS koji su kontakt osobe za društveni centar:	Menadžer centra - Eldina Dervišević, Stručni saradnik u Odjelu za lokalni razvoj; Sekretar DC - Salko Muratović, viši referent za finansijsko knjigovodstvo mjesnih zajednica

2. SVRHA PLANA SAMOODRŽIVOSTI

Ideja uspostavljanja društvenog centra u općini Breza nastala je kao odgovor na problem koji su identifikovali građani zajedno sa predstavnicima MZ Breza i Općine Breza, koji smatraju da je Brezi potrebno mjesto, odnosno prostor u kojem će se ljudi okupljati, družiti, iznositi svoje ideje i iste pretakati u djela, donositi važne odluke koje se tiču njihovih mjesnih zajednica sa ciljem poboljšanja života u zajednici. Društveni centar Breza (u daljem tekstu DC Breza) je za građane Breze mjesto koje će biti pokretač inicijativa ka pozitivnim promjenama u društvu, mjesto edukacije i mjesto koje će služiti kao servis građanima.

Općina Breza je u 2022. god. u okviru projekta „Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini” faza 2, zajedničkom projektu Vlade Švicarske i Švedske kojeg provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija - UNDP u Bosni i Hercegovini koji je usmjeren na unapređenje kvaliteta života građana, dobila finansijsku podršku za rekonstrukciju i opremanje društvenog centra. U tu svrhu Općinsko vijeće Breza je 30.06.2022. god. donijelo *Odluku o korištenju Društvenog centra u Brezi* kojom je dio prostora u okviru Doma kulture Breza namijenjen za potrebe DC Breza. Prostor je u okviru projekta adekvatno obnovljen i opremljen.

Plan samoodrživosti Društvenog centra Breza nastao je sa ciljem da se uspostave okvirni minimalni standardi za održiv rad i funkcionisanje DC Breza koji je neophodno da primjenjuju svi relevantni akteri, od Općine Breza, preko Doma kulture Breza, mjesnih zajednica pa do samih građana. Plan samoodrživosti treba posmatrati kao osnovu koja se može nadograditi sa detaljnijim rješenjima, odnosno aktivnostima i planovima za namicanje sredstava za bolju operativnost Društvenog centra u skladu sa prepoznatim potrebama građana i korisnika. Sastavni dio Plana samoodrživosti predstavlja *Plan aktivnosti Društvenog centra Breza za 2023. godinu*, koji je potrebno ažurirati za svaku kalendarsku godinu.

Plan samoodrživosti Društvenog centra Breza razvijen je uz tehničku podršku Centra za istraživanje i studije GEA Banja Luka. U procesu izrade Plana samoodrživosti i Plana aktivnosti za 2023. godinu konsultovane su ključni partneri, odnosno koordinator za mjesne zajednice Općine Breza, menadžer Društvenog centra, predstavnici mjesnih zajednica, građana, lokalnih udruženja i Općinski načelnik.

3. KRATAK OPIS DRUŠTVENOG CENTRA

Lokacija pristupačnost:	i Centar grada, pristupačna lokacija
Fotografija objekta:	
Prostor (veličina, da li je nova investicija/stara zgrada itd.):	<p>Dom kulture Breza s pripadajućim objektima i svim prostorijama je lociran na parceli k.č. 770/1 k.o. Breza . Isti je složen objekat i sastoji se od više zasebnih cjelina, kao što su: prostor Opće biblioteke „Muhamed Kantardžić“, prostorije Radio Breza, prostorije koje koristi HKUD „Napredak“, prostorije Društvenog centra, koje je koristilo UG „Alije Sirotanović i komorati“ , te prostorije Kino sale, bine, prateći ulazni holovi i sanitarni čvorovi, kao i prostorije za projekciju filmova s unutrašnjim balkonom.</p> <p>Prostorije Društvenog centra se sastoje od: sale za sastanke dimenzija 6,70 x 7,70 m, podužne prostorije u kojoj je instaliran IT Centar dimenzija 4,95 x 16,00 m, kuhinje dimenzija 2,70 x 2,57 m i sanitarnog čvora sastavljenog od predprostora i WC kabina (ukupne površine 14,08 m²), te je tako ukupna površina svih prostorija tretiranih projektom 52,00 + 68,10 + 14,08 = 134,18 m². Visina sale za sastanke iznosi 5,0 m, dok je visina podužne prostorije s kuhinjom i sanitarnim dijelom iznosi 2,50 m.</p>
Fizičke karakteristike i stanje infrastrukture:	<p>Prostorije Društvenog centra su renovirane. U predhodnom periodu je zamijenjena vanjska stolarija, a u sklopu projekta su urađene elektroinstalacije, podne i zidne obloge, obložena dva šanka i nabavljen i montiran sudoper u sklopu jednog šanka. Nabavljeno je i 7 stolova, 27 stolica, šest setova računara od kojih je jedan smješten u područnoj školi Koritnik dok su ostalih 5 setova računara smješteni u DC.</p> <p>Prostorija namijenjena za kuhinju i dva wc-a nisu renovirani kao ni unutrašnja stolarija na navedenim prostorijama, ali je njihovo uređenje u planu. Vanjsko uređenje planirano projektom nije završeno.</p>

Imovina i oprema:	Vlasništvo Općine Breza
Status imovine:	Vlasništvo Općine Breza
Ukupni godišnji budžet:	24.800,00 KM

4. IMOVINA I VLASNIŠTVO DRUŠTVENOG CENTRA

Zgrada u kojoj je smješten DC Breza nalazi se u vlasništvu Općine Breza.

Pravilno održavanje objekta i prostora Općine Breza podrazumijeva:

- Redovno servisiranje objekta, te saniranje svih naknadno nastalih oštećenja;
- Korištenje adekvatnog energenta za zagrijavanje objekta;
- Ventilaciju prostorija u skladu sa instrukcijama izvođača radova;
- Održavanje podnih obloga u skladu sa uputama proizvođača;
- Čišćenje i održavanje higijene unutrašnjih prostorija, kao i održavanje prostora oko objekta;
- Pridržavanje svih ostalih uputa izdatih od strane JLS i investitora (Vlada Švicarske i Švedska kroz projekat „Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini“).

Općina Breza se obavezuje da će objekat i prostorije DC Breza, svu službenu dokumentaciju i arhivu zaštititi od potencijalnih djelovanja nepogoda koje bi ih mogle ugroziti te da će svu obezbijeđenu opremu i namještaj zaštititi od potencijalnih oštećenja i otuđenja.

5. KLJUČNI IZAZOVI I PREPORUKE ZA OSIGURANJE SAMOODRŽIVOSTI DRUŠTVENOG CENTRA

Osnovni izazovi za buduću održivost Društvenog centra Breza su:

1. Ljudski resursi;
2. Račun za novčane transakcije i finansiranje Društvenog centra;
4. Podizanje profila Društvenog centra;
5. Aktivnosti i usluge prilagođene potrebama lokalne zajednice (pravnih i fizičkih lica);
6. Saradnja sa mapiranim ključnim partnerima (NVO, privatni i javni sektor).

U nastavku je predstavljen svaki ključni faktor pojedinačno, sa osvrtom na trenutno stanje u odnosu na Društveni centar Breza, te navedene preporuke čija implementacija može doprinijeti samoodrživosti Društvenog centra.

1. Ljudski resursi

Za funkcionisanje i održivost društvenog centra, neophodno je imati kvalitetnu upravljačku strukturu, sa adekvatnim kapacitetom. U tu svrhu, društveni centar treba imati najmanje jednu stalno pozicioniranu osobu (*menadžer društvenog centra*), čija su prava i obaveze jasno definisane ugovorom potpisanim sa JLS, a koji može imati status zaposlenog lica i/ili volontera. U tu svrhu, načelnik ima za obavezu da identifikuje adekvatnu osobu koja će imati status zaposlenog lica, ili bar biti pripravnik ili predstavnik mjesne zajednica ili nevladine organizacije sa jasnim obavezama i zadacima. Ukoliko jedinica lokalne samouprave nije u mogućnosti da u prvoj godini zaposli osobu koja će voditi centar, onda treba da iznađe mogućnosti i sredstva za dugoročno funkcionisanje. Ukoliko osoba koja vrši funkciju menadžera društvenog centra već ima status zaposlenog lica, isti treba da odvoji vrijeme u svom opisu posla za uspješno funkcionisanje centra.

Menadžer društvenog centra za svoj rad odgovora pomoćniku načelnika Službe za privredu, odnosno općinskom načelniku u partnerskoj jedinici lokalne samouprave. Također JLS može preraspodjeliti osobu iz JLS, kojoj bi se povjerio DC na upravljanje, pod uslovom da dio obaveza i opisa posla odgovoraju i funkcionisanju društvenog centra. Ukoliko društvenim centrom upravlja udruženje građana, koju je načelnik/gradonačelnik odredio, međusobna prava i obaveze JLS i udruženja kojem se daje DC na upravljanje su regulisana sporazumom o saradnji. Sporazumom je definisano da će udruženje sprovoditi aktivnosti u DC za dobrobit cjelokupne zajednice, sa ciljem promovisanja četiri modela vizije i rada mjesnih zajednica, te da neće rad centra ograničiti isključivo na aktivnosti svog udruženja. Pored menadžera društvenog centra, neophodno je imati i operativni tim osoba koji bi menadžeru pružao podršku u upravljanju centrom. Operativni tim može svoje aktivnosti obavljati na volonterskoj osnovi, ali ukoliko je moguće predvidjeti budžetom naknadu za povremeno angažovane osobe.

U Općini Breza Općinski načelnik je rješenjem odredio dva uposlenika Općine koji će pored svojih redovnih poslova obavljati poslove u okviru DC Breza, a to su: Stručni saradnik u Odjelu za lokalni razvoj, kojoj su pored ovlaštenja za obavljanje poslova šefa u Odjelu za lokalni razvoj pridodati i poslovi Menadžera DC Breza i Viši referent za poslove mjenih zajednica kojem su pridodati poslovi Sekretar DC Breza. Ova rješenja su važeća do izrade novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Općine Breza.

S ciljem održivog djelovanja DC Breza, **preporuka** je da se uradi odgovarajuća izmjena i dopuna Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Općine Breze na način da se trajno odrede pozicije te detaljno definiše obim i opis dijela njihovog posla koji se odnosi na rad i funkcionisanje DC Breza.

2. Račun za novčane transakcije i finansiranje društvenog centra

Prostorije DC Breza su u sklopu Doma kulture Breza koji je u vlasništvu Općine Breza. Tekući troškovi (troškovi za vodu, električnu energiju, grijanje, odvoz smeća, internet), kao i troškovi održavanja finansiraju se iz budžeta Općine Breza preko budžetske stavke 820000 namijenjene za kapitalna i razvojna ulaganja. Iz ove stavke će se alocirati sredstva za osiguranje funkcionalnog korištenja i efikasog upravljanja Društvenim centrom. Ovo znači da ukoliko određene aktivnosti DC Breza budu podrazumijevale nabavku određene robe ili usluga, provode se pravila i procedure javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Da bi DC Breza mogao da raspoláže određenim finansijskim sredstvima **preporučuje se** da se **stvore uslovi za uplatu** donacija od fizičkih i pravnih lica za projekte i događaje koje organizuje DC Breza i uplatu naknada od iznajmljivanja prostora za određene profitabilne aktivnosti koje se mogu organizovati u DC Breza. U tom smislu potrebno je u okviru računa Općine Breza otvoriti podračun uz pomoć kojeg će pravna i fizička lica moći vršiti uplate donacija ili naknada za korištenje prostora. Za ovo je neophodno da Općinski načelnik donese **Odluku o naknadama za korištenje prostorija Društvenog centra u Brezi** u kojem će jasno biti definisano koji korisnici imaju pravo korištenja prostora Društvenog centra bez naknade, a kojim korisnicima i pod kojim uslovima se mogu iznajmiti prostorije i oprema Društvenog centra, kao i u koje svrhe se mogu koristiti sredstva prikupljena na ovaj način. Donošenje ove Odluke je planirano članom 7. Pravilnika o upravljanju, održavanju i korištenju prostorija Društvenog centra u Brezi koju je 12.08.2022. god. donio Općinski načelnik.

3. Podizanje profila prepoznatljivosti društvenog centra u lokalnoj zajednici

S obzirom da je DC Breza smješten u prostorijama Kulturnog centra Breza, neki građani su već imali priliku da se upoznaju sa istim, a prvenstveno predstavnici gradskih mjesnih zajednica i pojedinih udruženja građana. U narednom periodu radiće se na profiliranju DC Breza kao mjesta namijenjenog svim građanima za okupljanje i različite društveno-kulturne aktivnosti bez obzira na njihovu pol, dob, nacionalnu, vjersku pripadnost ili socijalni status, te za pokretanja i implementacije zajedničkih građanskih inicijativa.

U narednoj godini poslovanja DC Breza, **preporučuje se** intenzivnije **raditi na kontinuiranom podizanju profila Društvenog centra** na način da se među građanima i privrednim subjektima promovira kapacitet i mogućnosti korištenja prostora i opreme, ali i mogućnosti kreiranja adekvatnog sadržaja koji bi bio atraktivan za različite korisnike. Općina Breza će izraditi FB ili internet stranicu DC na kojoj će se predstaviti događaji i upoznati javnost sa svim aktivnostima koje se dešavaju u prostorijama DC, ali i promovirati pozitivne priče koje se dešavaju u okviru Društvenog centra. Promocija će se vršiti i preko lokalnog Radija Breza. Dakle, posebna pažnja će se posvetiti promociji Društvenog centra što će detaljnije biti opisano u Planu zastupanja, koji je sastavni dio ovog dokumenta.

4. Aktivnosti i usluge prilagođene potrebama lokalne zajednice (pravnih i fizičkih lica)

Ključno je da se Društveni centar posmatra, vodi i promovira kao prostor za aktivizam građana, mjesnih zajednica, nevladinih organizacija i privatnog sektora. U tom smislu je neophodno kreirati portfolio aktivnosti u konsultacijama sa građanima i sa relevantnim partnerima, koje su usklađene sa potrebama JLS kao i sa strukturom stanovništva, a koje su u direktnoj korelaciji sa četiri modela mjesnih zajednica. Društveni centar treba da zaživi kao javni prostor za građane i pravna lica u kojem se razmjenjuju ideje, a potom realizuju projekti i aktivnosti za dobrobit svih građana lokalne zajednice.

Do sada je prostor DC Breza korišten za sastanke i edukacije savjeta mjesnih zajednica. Pored toga, neka lokalna udruženja građana su koristili prostorije DC Breza za održavanje svojih sastanaka, skupština i organizovana druženja.

U kontekstu definisanja portfolia i plana aktivnosti DC Breza **preporučuje se** da se u saradnji sa svim relevantnim akterima iz javnog, civilnog i privatnog sektora **definišu aktivnosti i usluge koje bi bile potrebne građanima i lokalnoj zajednici**, a koje bi se mogle realizovati u prostorijama Društvenog centra. DC Breza će provesti anketu o potrebama građana za određenom vrstom seminara, radionica, predavanja ili ostalih aktivnosti, te na osnovu povratne informacije planirati u godišnjem planu aktivnosti društvenog centra one aktivnosti koje se mogu uklopiti u godišnji budžet rada DC. Godišnji plan rada društvenog centra je potrebno ažurirati za svaku kalendarsku godinu na način da se sprovedu adekvatne konsultacije korisnika i građana.

5. Saradnja sa mapiranim ključnim partnerima (NVO, privatni i javni sektor).

Jedan od ključnih faktora samoodrživosti jeste ostvarivanje uspješne saradnje sa strateškim partnerima. Ovo se prvenstveno odnosi na mjesne zajednice kojima društveni centar predstavlja prostor/platformu u kojem građani dijele zajedničke probleme, definišu moguća rješenja te pokreću odgovarajuće građanske inicijative. Također, mjesne zajednice se kroz društveni centar mogu umrežiti sa privatnim sektorom, medijima i nevladinim organizacijama sa ciljem razmjene informacija ali i odgovarajuće saradnje vezano za realizaciju određenih građanskih inicijativa i akcija.

JLS i mjesne zajednice mogu zajedničkim angažmanom raditi na privlačenju privrednika koji svoje obaveze koje proističu iz specifičnog poslovanja mogu obavljati u prostorijama društvenog centra uz adekvatnu naknadu koja će kasnije služiti u svrhu realizacije definisanih aktivnosti za dobrobit zajednice. Privatni sektor ima društvenu odgovornost prema svojim građanima, te ovo može biti jedan od načina da to ostvare. Dugoročno gledano, privatni i privredni sektor mogu doprinijeti društvenom centru putem davanja donacija putem budžeta JLS (u slučajevima gdje JLS rukovodi društvenim centrom) ili NVO-a (u slučajevima gdje sa njim NVO upravlja). Sav novac koji se na ovaj način namakne kroz centar će se ponovo investirati za realizaciju aktivnosti koju su građani identifikovali kao prioritet u lokalnoj zajednici. U ovom kontekstu jednako je važna saradnja sa udruženjima građana koja imaju komplementarne ciljeve i misiju sa Društvenim centrom, budući da mogu zajednički realizovati aktivnosti usmjerene na jačanje kvaliteta života građana, pri čemu posebnu pažnju treba

posvetiti marginalizovanim i vulnerabilnim grupama (žene, mladi, stara lica, osobe sa invaliditetom, nezaposleni, nacionalne manjine itd.) iz oblasti koje su njima najpotrebnije.

Stoga se **preporučuje** da rukovodstvo DC Breza organizuje **najmanje jedan sastanak godišnje sa ključnim strateškim partnerima** kako bi zajednički definisali aktivnosti koje ključni partneri mogu realizovati u društvenom centru. Preporučuje sa održavati sastanak na početku budžetsko-planskog ciklusa za narednu godinu, ukoliko se identifikuju određene projektne ideje i definišu zajednički projekti da se mogu pravovremeno podnijeti Općini Breza ili drugim potencijalnim donatorima.

6. PRINCIP I SVRHA DRUŠTVENOG CENTRA

1. Vodeći principi rada društvenog centra

- ✓ Namijenjen svim stanovnicima općine Breza i centar aktivnosti za sve građane.
- ✓ Ugodno, sigurno, jednako pristupačno i dostupno mjesto svim građanima bez obzira na godine, pol, vjersku ili nacionalnu pripadnost ili socijalni status;
- ✓ Posebno fokusiran na uključivanje žena. DC Breza je rodno osjetljiv i uzima u obzir posebne potrebe žena (npr. kutak za djecu, posebni sati u centru za žene gdje se obrađuju teme zanimljive za žene, centar u svojim sadržajima i uredjenju promoviše kulturu dijaloga itd.).

2. Svrha društvenog centra

Svrha društvenog centra je da se kroz njega realizuju aktivnosti i projekti kojima se osnažuju četiri modela mjesnih zajednica u skladu sa Novom vizijom mjesnih zajednica u BiH. Ovo se odnosi na podsticanje građanskog aktivizma kroz jačanje kapaciteta članova lokalne zajednice, stvaranje uslova za učešće građana, omogućavanje pristupa lokalnoj upravi kroz organizovanje javnih foruma i dvosmjernih sastanaka, pružanje prilike stanovnicima da mogu organizovati i prisustvovati kulturnim i sportskim aktivnostima itd.

- ✓ Multifunkcionalan objekat, koji omogućava učenje, društvene, kulturne i sportske aktivnosti;
- ✓ Savremeni objekat, koji omogućava pristup internetu i novim tehnologijama;
- ✓ Prostor koji omogućava učešće u građanskim akcijama, debatama i odlučivanju;
- ✓ Prostor u kojem će članovi zajednice, kojima je to potrebno, dobiti potreban savjet, zaštitu i udobnost;
- ✓ Prostor koji omogućava međusobnu interakciju članova zajednice i podstiče zajedničke akcije koje su korisne za čitavu zajednicu;

Posebna svrha društvenog centra je da koristi kao multifunkcionalan prostor za aktivnosti lokalnih udruženja koja nemaju svoj prostor, ali koji svojim angažmanom i aktivizmom značajno unapređuju položaj određenih kategorija stanovništva, prvenstveno žena i mladih.

7. UPRAVLJANJE I RAD DRUŠTVENOG CENTRA

Ključ uspješnog rukovođenja kompleksnim setom aktivnosti unutar društvenog centra je dobro, efikasno rukovođenje sa jasno definisanim pravilima za operativnost i održivost društvenog centra.

7.1. Ljudski resursi

Menadžer društvenog centra	
Ko je osoba/e odgovorna za upravljanje Društvenim centrom:	Menadžer Društvenog centra
Ime i prezime:	Eldina Dervišević
Poslodavac:	Općina Breza
Trajanje ugovora:	Dodijeljen posao menadžera Društvenog centra Breza do izrade novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Općine Breze.
Opis glavnih odgovornosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Podrška, koordinacija i provođenje aktivnosti Društvenog centra u saradnji sa JLS, mjesnim zajednicama, organizacijama civilnog društva, građanima i dr. - Podrška, koordinacija, osiguranje provođenja i kvaliteta aktivnosti, sa fokusom na aktivno učešće svih aktera, stvaranje lokalnog partnerstva, održivosti, te jačanja kapaciteta lokalnih zajednica. - Podrška razmjeni znanja, iskustava, inovacija, stvaranja lokalnog partnerstva, umrežavanja, interakcije u zajednici, pružanje podrške jednakosti spolova te odgovornost za vidljivost i promociju aktivnosti Društvenog centra.
Plata (godišnja):	Plata uposlenika u Općini Breza
Izvor finansiranja:	Općina Breza
Identifikovani rizici za buduće funkcionisanje centra:	-
Osoblje društvenog centra	
Drugo osoblje unutar društvenog centra:	Sekretar Društvenog centra Breza, Salko Muratović
Broj uposlenih (ako ih ima):	-
Broj volontera/predstavnika MZ/ predstavnika NGO, ako ih ima:	-
Nazivi i opis funkcija:	Sekretar Društvenog centra Breza
Poslodavac (ako je primjenjivo):	Općina Breza

Angažiran od strane:	Općina Breza
Trajanje angažmana:	Dodijeljen posao sekretara Društvenog centra Breza do izrade novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Općine Breze.
Plata (godišnja, ukupno za sve uposlene) ako je primjenjivo:	Plata uposlenika Općine Breza
Izvor finansiranja plata, ako je primjenjivo:	Općina Breza
Identifikovani rizici za buduće funkcionisanje:	-

7.2. Pravilnik

Općinski načelnik Breza je dana 12.08.2022. god. donio Pravilnik o upravljanju, održavanju i korištenju prostorija Društvenog centra u Breza, kojim su uređeni uslovi i način upravljanja, održavanja i korištenja Društvenog centra u Brezi (u prilogu).

Pravilnik o
upravljanju, održava

Pravilnikom je detaljnije definisan opis poslova menadžera i sekretara DC, subjekti kojima će se centar izdavati na korištenje, radno vrijeme i rokovi za podnošnje zahtjeva za korištenje prostorija DC i obaveze i dužnosti korisnika. U skladu sa članom 6. Pravilnika Općinski načelnik treba da donese *Odluku o naknadama za korištenje prostorija Društvenog centra u Brezi* kojom će se utvrditi naknada za korištenje prostorija Društvenog centra. Preporučuje se ovom odlukom jasno definisati koji korisnici imaju pravo korištenja prostora Društvenog centra bez naknade, a kojim korisnicima i pod kojim uslovima se mogu iznajmiti prostorije i oprema Društvenog centra, kao i u koje svrhe se mogu koristiti sredstva prikupljena na ovaj način.

8. FINANSIRANJE DRUŠTVENOG CENTRA

Dugoročno finansiranje Društvenog centra predstavlja jedan od glavnih izazova u procesu postizanja samoodrživog funkcionisanja.

8.1 Finansiranje Društvenog centra iz budžeta

Trenutno se DC Breza finansira isključivo iz Budžeta Općine Breza preko budžetskih stavki za kapitalna i razvojna ulaganja. Na ovaj način su obezbijeđena sredstva za finansiranja režijskih i ostalih troškova. U tabeli ispod je predstavljena struktura finansiranja iz Budžeta Općine Breza za 2023. godinu.

Naziv i konto budžetske stavka u Budžet JLS	Namjena (šta se finansira iz budžetske stavke)	Iznos stavke (u budžetu za 2023. godinu)	Potreban iznos za namjenu na godišnjem nivou (KM)	Izvodljivost dugoročnog finansiranja iz budžeta JLS
820000- Kapitalna i razvojna ulaganja	Osiguranje funkcionalnog korištenja i efikasog upravljanja Društvenim centrom	1.565.000	24.800,00	820000-Kapitalna i razvojna ulaganja

8.2 Finansiranje DC kroz pružanje naplativnih usluga korisnicima

Finansiranje DC iz budžeta JLS, ne ograničava DC da iznalazi i dodatne načine namicanja sredstava u cilju razvoja kvalitetnih aktivnosti u skladu sa potrebama modernog društva. Kao budući izvori finansiranja Društvenog centra mogu se planirati:

1. Budžet JLS – ovaj vid finansiranja podrazumijeva da se nastavi sa dosadašnjom praksom da se osoblje, režijskih i ostali troškovi finansiraju iz budžeta Općine Breza.
2. Iznajmljivanje prostora Društvenog centra – ovaj vid finansiranja podrazumijeva izdavanje -rentu prostora i opreme DC pravnim licima za organizaciju seminara, edukacija, radionica i slično. Visina rente bi zavisila od dužine trajanje zakupa, broja učesnika, stepena korištenja opreme DC i slično, a sve u skladu sa Odlukom o naknadama za korištenje prostorija Društvenog centra u Brezi.
3. Fundraising od strane građana i privatnog sektora – ovaj vid podrazumijeva finansiranje rada društvenog centra kroz donacije privrednih subjekata i uglednih pojedinaca. Ovaj vid finansiranja podrazumijeva da pojedinci i privredni subjekti uplate određenu donaciju u skladu sa svojim poslovnim planom, a za uzvrat mogu da koriste usluge i prostorije Društvenog centra besplatno, ukoliko za to budu imali potrebu. Za realizaciju ovog vida finansiranja neophodno je da se u okviru računa Općine Breza ili MZ Breza otvori podračun ili dodijeli poseban poziv na broj, uz pomoć kojeg će pravna i fizička lica moći vršiti uplate donacija ili naknada za korištenje prostora
4. Crowdfunding za posebne događaje – za razliku od fundraising finansiranja koje podrazumijeva opšte finansiranje rada društvenog centra, crowdfunding finansiranje je finansiranje konkretnih događaja, aktivnosti i projekata koje sprovodi Društveni centar, kroz vođenje kampanja na društvenim mrežama, kampanjama na lokalnim sredstvima javnog informisanja i slično. Za ovu aktivnost neohodno je da DC menadžer i operativni tim osmisle kampanje u skladu sa potrebama te da iste provede.

	Izvor finansiranja	Izvodljivost dugoročnog finansiranja		Potreban iznos na godišnjem nivou (KM)
		Postoji (DA/NE)	Novi (koji će biti razmatrani u budućnosti)	
1	Budžet Općine Breza	DA	Isti troškovi (plate za osoblje, režijski i ostali troškovi)	24.800,00 KM
2	Iznajmljivanje prostora Društvenog centra	NE	DA	Varijabilno
3	Fundraising od strane građana i privatnog sektora	NE	NE	-
4	Crowdfunding za posebne događaje	NE	NE	-

NAPOMENA: Da bi izvori finansiranja pod stavkama 2, 3 i 4 bili mogući potrebno je da se ostvari pretpostavka navedena pod stavkom 4.2.2. ovog Plana vezano za kreiranje i dodjeljivanje podračun ili poziva na broj, uz pomoć kojeg će pravna i fizička lica moći vršiti uplate donacija ili naknada za korištenje prostora.

8.3 Opseg rada društvenog centra

U tabeli ispod su predstavljene glavne aktivnosti koje će društveni centar nuditi, izvori finansiranja ovih aktivnosti/usluga, kao i definisane cijene pruženih usluga, ukoliko one postoje.

Model MZ vizije	Aktivnosti		Finansiranje			Razlika koja nedostaje
	Kratki opis	Odgovorna osoba/e	Vrijednost /Cijena (KM)	Korisici plaćaju (DA/NE)	Izvor finansiranja	
Zagovaranje i pristup upravi	Održavanje foruma građana za sve MZ-e koje nemaju prostorije	Predsjednik i Savjet MZ-e		NE	Budžet Općine	0

	Održavanje sastanaka između MZ i građana sa općinskim načelnikom i vijećnicima OV (tzv. sati sa građanima)	Općinski načelnik, vijećnici, predsjednik i savjet MZ-e		NE	Budžet Općine	0
	Održavanje javnih rasprava u vezi planiranja i donošenja budžeta općine, PKI i planova implementacije strategije	Općinski načelnik, vijećnici, predsjednik i savjet MZ-e		NE	Budžet Općine	0
Pružanje usluga	Organizovati i provoditi edukacije za članove Savjeta MZ	Koordinator za rad sa MZ-a		NE	Budžet Općine	0
	Informativne i savjetodavne usluge	Sekretar DC i Menadžer DC u saradnji sa nadležnim službama/ustanovama ili preduzećima		NE	Budžet Općine	0
MZ kao društveni i kulturni centar	Podržati organizaciju kulturnih i društvenih događaja u DC.	Menadžer DC u saradnji sa lokalnim udruženjima		NE	Budžet Općine	0
	Podržati aktivnosti MZ koje odgovaraju prioritetima i interesima žena i ostalih ranjivih kategorija stanovništva.	Menadžer DC u saradnji sa formalnim i neformalnim grupama žena		NE	Budžet Općine	0
	Održavanje sastanaka udruženja, sportskih društava, neformalne grupe građana.	Menadžer DC u saradnji sa lokalnim udruženjima		NE	Budžet Općine	0
MZ kao prostor za učešće građana	Organizovanje volonterske akcije, promocija građanskog aktivizma	Menadžer i operativni tim		NE	Budžet Općine	0

	Aktivnosti za žene sa ciljem promovisanja DC prostora za žene (odrediti najmanje četiri sata sedmično)	Menadžer DC i lokalna nevladina organizacija		NE	Budžet Općine	0
	Aktivnosti za mlade, kako bi se aktivirali u zajednici	Menadžer i NVO ili udruženje mladih		NE	Budžet Općine	0

Novе usluge koje DC Breza može pružiti su:

Usluge			Finansiranje*			
Naziv	Kratak opis	Odgovorna/e osoba/e	Cijena	Korisnici plaćaju	Izvor finansiranja (ako korisnici ne plaćaju)	Razlika koja nedostaje
Iznajmljivanje prostora	Iznajmljivanje prostora za seminare, edukacije i ostale aktivnosti koje su profitabilnog karaktera za organizatore	Menadžer DC i sekretar DC (u skladu sa Odlukom o naknadama za korištenje prostorija Društvenog centra u Brezi)	5 KM/h	DA	Korisnici koji iznajmljuju prostor ukoliko ostvaruju profit	200

*Cijena iznajmljivanja prostora će biti naknadno definisana Odlukom o naknadama za korištenje prostorija DC Breza.

8.4. Biznis plan

1. Pregled operativnih troškova DC i način njihovog potpuno operativnog finansiranja

Vrsta troškova	Jedinica	Cijena jedinice	Kvantitet	Finansije			
				Ukupno (KM)	Dostupno finansiranje (KM)	Finansijska razlika (iznos koji nedostaje)	Trenutni/mogući izvor finansiranja
Režijski troškovi						0	Obezbijeđeno iz budžeta Općine Breza
Plata menadžera i osoblja DC						0	Obezbijeđeno iz budžeta Općine Breza

Ostali troškovi						0	Obezbijeđeno iz budžeta Općine Breza
Troškovi aktivnosti u DC u skladu sa 4 modela iz vizije (I zagovaranje i pristup upravi, II pružanje usluga, III društveni i kulturni centar i prostor za učešće građana)						0	Obezbijeđeno iz budžeta Općine Breza

2. Pregled postojećih i/ili novih usluga koje se planiraju uvesti u skladu sa iskazanim potrebama zajednice.

Usluge			Finasiranje			
Naziv	Kratki opis	Odgovorna osoba/e	Cijena /po osobi / korištenju usluge (KM)	Korisnici plaćaju (DA/NE)	Iznos (KM)	Izvor finansiranja(ako korisnici ne plaćaju)
Iznajmljivanje prostora	Iznajmljivanje prostora pravnim ili fizičkim licima za seminare, edukacije, sastanke	Menadžer DC	Npr. 50,00 KM po danu korištenja*	DA	200	Korisnici usluga

Napomena: U planu je da su u sljedećoj godini uvede mogućnost iznajmljivanja prostora DC za aktivnosti koje su profitabilnog karaktera za organizatora koji je korisnik DC Breza. Cijena iznajmljivanja prostora će biti naknadno definisana Odlukom o naknadama za korištenje prostorija DC Breza koju će donijeti Općinski načelnik.

9. PLAN ZASTUPANJA I PROMOCIJE DRUŠTVENOG CENTRA

Vrlo važan faktor održivosti Društvenog centra predstavlja zastupanje i promocija samog centra. U periodu od dvije godine, za koji se izrađuje ovaj dokument koji će biti relevantan u potpunosti ili parcijalno i nakon tog perioda, jako je važno promovisati društveni centar kako bi se javnost upoznala sa postojanjem i prepoznavanjem neiskorištenog potencijala društvenog centra u našoj lokalnoj zajednici. U tabeli ispod su navedeni neki od marketinških alata koji se mogu realizovati u periodu od prve godine, na način da dio marketinških aktivnosti obavlja menadžer u sklopu svog posla, dok bi se za one aktivnosti koje zahtjevaju određene novčane izdatke, predvidjela sredstva odobrenim budžetom.

Akcija	Opis	Odgovorna osoba/organizacija i partner	Krajnji rok	Troškovi(KM)
Promocija društvenim mrežama	Otvoriti FB / internet stranicu DC Breza Podijeliti informaciju o DC preko FB stranica MZ, UG, lokalnih medija i dr.	Menadžer DC i osoba zadužena za promociju i komunikacije	Kontinuirano raditi promociju	Bez početnih ulaganja
Promocija na lokalnom radiu	Reklama o aktivnostima DC	Menadžer DC i osoba zadužena za promociju i komunikacije	Kontinuirano raditi promociju	Usluga po osnovu godišnjeg Ugovora sa radio Brezom o javnom informisanju o aktivnostima Općine
Promotivni materijal	Kreiranje i štampanje promotivnih letaka DC Podijeliti letke u svim MZ, NVO, općini....	Menadžer DC, sekretar DC u saradnji sa koordinatorom za rad sa mjesnim zajednicama i službenikom za društvene djelatnosti	Jednom godišnje	200 letaka x cijena letka 1,5 KM/kom
Direktni marketing	Formirati bazu klijenata na osnovu liste učesnika, te ih obavještavati povremeno o aktivnosti (tel. pozivi, e-mail, susreti uživo)	Menadžer DC sekretar DC,	Kontinuirano	Bez početnog ulaganja
Uspostavljanje partnerskog odnosa sa lokalnim TV i radio stanicama	Pružanje relevantnih pravovremenih informacija o događajima u DC	Menadžer DC, sekretar DC	Kontinuirano	Uključeno u platu menadžera
Održavanje sastanaka sa mapiranim ključnim partnerima	Mapirani partneri iz privatnog i javnog sektora za održavanje sastanaka u cilju predstavljanja DC te potencijalnog korištenja prostorija DC-a	Menadžer DC, sekretar DC	Periodično	Bez početnog ulaganja
Oglasne ploče JLS i svih MZ	Postaviti promotivne letke DC/kontakte DC na oglasne ploče JLS i svim MZ, kako bi se građani uputili u	Menadžer DC, sekretar DC u saradnji sa koordinatorom za rad sa mjesnim zajednicama	Kontinuirano	Bez početnog ulaganja

	postojanje DC i mogućnosti korištenja istog			
Prezentacija DC na sastancima savjeta MZ	Prezentirati DC na sastancima savjeta MZ kako bi se članovi i drugih MZ aktivirali u korištenju DC	Menadžer DC, sekretar DC u saradnji sa koordinatorom za rad sa mjesnim zajednicama	Kontinuirano	Bez početnog ulaganja

10. FORMALIZACIJA I LEGITIMITET PLANA ZA SAMOODRŽIVOST (max 1. str.)

Plan samoodrživosti DC Breza nastao je u okviru projektu „Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini“ faza 2, zajedničkom projektu Vlade Švicarske i Švedske kojeg provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija - UNDP u Bosni i Hercegovini. Općina Breza kao partnerska jedinica lokalne samouprave na projektu preuzela je obavezu kvalitetnog i pravovremenog održavanja Društvenog centra.

Koordinator za rad sa mjesnim zajednicama Općine Breza, menadžer i sekretar Društvenog centra su u saradnji sa UNDP-om, Centrom za istraživanje i studije GEA Banja Luka i lokalnim udruženjima građana učestvovali su u izradi ovog dokumenta.

Sastavni dio Plana samoodrživosti DC Breza je Plan aktivnosti DC Breza za 2023. godinu. Godišnji plan aktivnosti DC Breza će se donositi do 31. marta za svaku kalendarsku godinu za šta je zadužen Menadžer DC Breza.

Ovaj plan je usvojen, kao operativni plan za rad Društvenog centra, od strane Općinskog načelnika.

Broj: 01/2- 04- 1751 /23

Datum: 01.06.2023, Breza

